METAMORFOZA PAPEI ȘI NEVOIA EUROPENILOR DE REAZEM

Autor: Petre M. Iancu | 9 decembrie 2021

O nouă Europă se pregătește să se ivească la orizont sub loviturile pandemiei. Au schițat-o criticile dure ale Papei care, revenind de la Atena, a descoperit absența noțiunii de Crăciun din luările de poziție ale UE.

După ce a trecut cu bine de emoțiile învestirii sale, noul cancelar al Germaniei, social-democratul Olaf Scholz, ar face bine să-și ia timp să reflecteze la cum arată Europa acum și cum se va configura în viitor. Căci, spre a parafraza vorba lui Malraux despre secolul XXI, Bătrânul Continent „ori va fi religios, ori nu va mai fi deloc”.

Căci dacă rătăcirile și confuziile care-i smintesc pe mulți în Europa n-ar fi reclamat o întoarcere la repere, valori și tradiții, pandemia nu mai lasă loc de întors.

Nevoia religiei

În fața morții sau al pericolului ei, nu puțini par a realiza, mai mult decât oricând, ce anume nu le ajunge într-o societate care, mai mult decât oricare alta, le oferă confort și bunăstare fizică, dar pare a-i lăsa fără apărare în fața unei crescânde angoase. Din pricina ei nu le mai ajung indivizilor nemasificați nici apelurile la solidaritate și nici ideologiile, idolatriile și religiile seculare, oricât de hipermoralizatore ar fi, oricât de fanatic le-ar apăra și promova adepții lor părelnicele virtuți.

Căci, psihologic, însinguratul om postmodern e „copilul ploii”. Are, desigur, dreptul la ateism sau agnosticism și dispune de o alcătuire economică, socială și instituțională care-i permite, adesea, să-și ignore multă vreme credința, religia, tradiția. În crize, însă, panica nu-l ocolește. Dar antidotul ei s-a-ndepărtat. Omul postmodern pare a nu mai avea acces la ce i-ar fi de cea mai mare trebuință atunci când realitatea dură se răzbună pe ignorarea ei, agitându-i în față nemilos cruntul spectru al morții. Se trezește atunci conștiința că nimic nu alină mai eficient și nu conferă speranțe mai calmante decât credința în viața de apoi, în ciuda tot mai agresiv afișatului dispreț al multora față de concepții, în care postmodernitatea, relativistă cum este, crede că nu mai poate crede.

Ca să scape de frustrări, frici și incertitudini, nu puțini cad pradă cântecelor de sirenă extremiste și ispitei masificării și rinocerizării prin ideologii, religii seculare și doctrine fundamentaliste.

Papa, Europa și Crăciunul

O vizită la coreligionarii săi ortodocși din Grecia pare să-l fi ajutat pe Papă în a-și aminti, în fine, că reprezintă creștinătatea, nu postmodernismul, comunismul, islamogauchismul, sau alte „isme" deconstructiviste. Și că europenii au și ei, într-o criză ce pare fără de sfârșit, nevoie imperioasă nu doar de credința în vaccin, ci și de rădăcini, de certitudini, de încredere și de stabilitate.

Pe drum spre Vatican, Suveranul Pontif a osândit UE dur (pe vremuri aș fi spus mai cu elan: o țâră chiar prea dur), comparând Comunitatea cu dictaturi, ba chiar cu statul nazist, din pricina limbajului *woke*, secular, impus Crăciunului în efortul eurocraților din subordinea Ursulei von der Leyen și a comisarului pentru egalitate, Helena Dalli, o social-democrată malteză, de a se da „incluzivi" și de a mazili din limbaj ceea ce pentru mare parte a stângii e un „prea" creștin cuvânt și o „prea" creștină sărbătoare. În limbajul propus de responsabilii UE să caracterizeze comunicarea comunitară în contextul desemnării marii sărbători a creștinilor răsăriteni și apuseni, era vorba nu de Crăciun ci, vai, de „răstimpul sărbătorilor", un interval care poate fi „foarte stresant".

Indignarea iscată de informațiile care au transpirat din centrala de la Bruxelles, pe tema unei „Linii directoare a Comisiei Europene pentru comunicare incluzivă", elaborată în mare taină, cu luni în urmă, s-a dovedit prea amplă ca să poată fi ignorată, după bunul obicei al eurocraților.

Propunerile politic corecte, menite, probabil, să fie în pas cu timpul, dacă nu să le facă plăcere neomarxiștilor și islamiștilor și antioccidentalilor postmoderni, au fost intempestiv retrase în reacție la furia generată. Papa, un adept, în tinerețe al „teologiei eliberării" inspirate de marxism, n-a comparat UE cu Uniunea Sovietică. Totuși, spre cinstea lui, Francisc a reliefat, fără să se dezică de Comunitatea fondată de catolici fervenți și practicanți, ca Robert Schuman, Konrad Adenauer și Alcide de Gasperi, adevărul. Și anume, că „în istorie, multe dictaturi au încercat să facă aceste lucruri. Mă gândesc la Napoleon, la dictatura nazistă, la cea comunistă". Suveranul Pontif a mai declarat că organizația celor 27 s-a angajat pe „drumul colonizării ideologice".

Papa Francisc a deplâns, între altele, în conferința sa de presă ad-hoc, și ceea ce a numit „diluarea identităților", considerând un pericol (pentru democrație) nu doar „populismul", ci și „derapajul într-un soi de guvern supranațional". Democrația, a mai opinat el, „e slăbită dacă o ia pe calea sacrificării valorilor naționale diluându-le în favoarea... unui imperiu, a unui soi de guvern supranațional". Acest drum al omogenizării doctrinare crede, nu fără temei, Papa, „ar putea duce la redivizarea și la

naufragiul UE” și la pierderea libertății. Papa a evocat în context „Domnul lumii”, un roman din 1907 al clericului englez Robert Hugh Benson, o carte despre catastrofala seducție a unui umanism radical materialist, laic și antitranscendental, unul globalizat pe baza unei trufașe exaltări a rațiunii, ca prezumtiv panaceu, care duce, apocaliptic, la indescriptibile orori.

Noua Europă

Așa se preface progresismul în „anacronism”. Papa a folosit, textual, acest din urmă termen. Cuvintele lui îi vor uimi pe mai toți cei care îl bombănesc de mult, de pe poziții conservatoare, pentru exces de progresism. Kudos. Mai bine mai târziu decât niciodată, vor spune mulți.

Iată cum se răzbună, în molimă, în durerile și spaimele ei, evacuarea lui D-zeu din cetate și din tratatele și proiectele de constituție ale Uniunii Europene care, pline de ideea de echitate și incluziune, n-au mai „găsit loc” de vreo mențiune a temeiului iudeo-creștin al civilizației europene în mințile vidate și reformatate relativist ale maselor ademenite de postmodernism la nihilista credință în nimic, din care s-au eliminat, progresist, aparent „oprimantele” chingi ale vechilor religii.

Dar de ce abia acum? De ce a fost nevoie de virus și de demersurile de a-l combate, cu toate fricile, reculurile și neajunsurile lor, pentru ca Papa să pună la îndoială progresiste edificii sociale și concepții universaliste, construite, ideologic, cu migală maximă în ultima jumătate de veac pentru uzul alienatului om occidental care, parcă, mai mult decât oricând, are, iată, nevoie de un reazem metafizic și politic și nu doar de un sens moral?

Nu ar fi trebuit să-i fie clar demult că nu puțini vor căuta oblăduire, ocrotire și temei, refugii pe care secularizarea progresivă și ideea federalizărilor nu li le poate furniza sau li le refuză în străvechea credință creștină și în valori naționale? N-a derapat limbajul UE de mult? Cum altfel se explică exploziile de entuziasm de masă care însoțesc turbulentele mitinguri electorale ale unui candidat francez la președinție uluitor de popular, în Franța, ca Eric Zemmour?

E tot mai evident cui folosesc contorsionările politic corecte ale realității – unor tirani care-și extrag, vai, parte din arsenalul propagandistic din exagerările extremei stângi apusene și slugilor lor din Est, organizați în partide ultranaționaliste sau fundamentaliste. Și adepților lor din Vest. Ori dreptei conservatoare, care profită de pe urma contraperformanțelor tot mai grotești ale cenzurii și propagandei extremei stângi, spre a ralia la ea segmente importante, tot mai ample, ale electoratului. Pe de altă parte e, în mod salutar, tot mai puțin posibil să li se impună europenilor prin insinuări sau cu forța hipermoralizărilor, să înghită cu polonicul ateism, ideologie *woke*, iresponsabilitate și măsuri liberticide, mai ales când sunt mascate ca progres și „luptă contra urii”.

Se vor întreba mulți catolici, însă, cât îl va ține pe papa Francisc redescoperitul său creștinism. Și cât de judicios va aprofunda el consecințele intelectuale, morale și politice ale revelației pe care a avut-o, ca șef al Bisericii Catolice, în vizita sa greacă.

Imagine: Pixabay